

310421 ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును.

Vol. 8 } డిసెంబరు 1921 వ సం. డిశంబరు నెల 15 తేది గురువారము } No. 212  
సంపుటము. ౮ } దుర్బతి నామ సంవత్సర మాగ్గశిరమా సకుద్ధపౌర్ణమి ౧౧ } సంచిక. ౨౧౨

“ప్రశస్తమైన ఎన్ గల్ బర్లు”

రైస్ మెషనరీ ధరలు

ప్రస్తుతము ఇంకను తగ్గించబడియున్నవి

బ్లాక్ స్టాను నూనెయంత్రములు

ఒక స్థలము నుండి మరియొక స్థలమునకు సులభముగా తీసికొని పోవుటకు వీలగునట్టియు, ఒకేచోట స్థిరముగా కదలకుండ అమర్చునట్టి అవిరియంత్రము, బాయిలరులు అతి చౌకధరలకు దొరక గలవు.

ఫోను నెం 108

నెం 9, నెకండు

తంలినిలానము, ఎంజిను మద్రాసు

లైనుబీచ్,

మార్షల్ సన్ను ఆండు కో (ఇండియా) లిమిటెడ్

ఇంజినీరులు

కలకత్తా

మదరాసు

బెజవాడ

బొంబాయి

లాహారు

తంజావూరు

అమృతాంజనము

తలనొప్పలకు ప్రసిద్ధి కెక్కినది. ఇతర వీధిమైన నొప్పలను కూడా మా అమృతాంజనమును వాడి నంత మాత్రమున నయముగూడదు. నులభ వెల 0-10-0 అణాలు



మోహనీరైలము

సీసా 1-1 0-12-0

తామరరైలము

కబ్బి 1-1 0-6-0

వండ్లపొడి

కబ్బి 1-1 0-2-0

అమృతాంజనం డిపో,

బొంబాయి మదరాసు,

“కత్తికట్టలు”

వెద్దకత్తి గల్లి గజము పొడుగు గలవి. సాగనైసవి. 1-8 రూ 4-8-0.

దజను కొనువారికి 1టి ఉచితము. పోస్టేజీ ఖర్చులు వేరే.

మలయువారు అర్డరుతో ఒకరూపాయి

అడాన్సు కంపనలను. బి. వెంకటేశ్వర్లు ఆండు కో,

కట్టయ్య అండ్ లాక్ మేకర్స్ etc.

పెద్దాపురం, (గోదావరి జిల్లా)

కత్తికట్టల అడ్రెసు: “ఇంద్రప్రస్థ” పెద్దాపురం.

ముఖ్య గమనింపు

యోగ్యతాపత్రములు

2242

(5) రెనాల్స్ డిటేనెండును, దుర్గా మెడికల్ హాసువారి ను రెనాల్స్ ఉప్పు ఉపయోగించుచుంటిని. మంచి ఆకలిని కలిగించెను. సకాలమునకు ప్రవరియాయెను.

శేపాత్

14-5-22

రాజానరేంద్ర

సర్ ఇంగ్ అఫ్ శేపాత్

ఆరోగ్యములకు

ఒక మార్గము

219

తక్షణమే మీరు

ఒకరూపాయి మాత్రము ఖర్చుచేసి

ఆతంకనిగ్రహమాత్రలను

సేవించిన

చాలును.

జాబితలు వ్రాయవారికి ఉచితము.

త్యరకుడు!

వైద్యశాస్త్ర మణిశంకర్ గోవిందజీ,

ఆతంకనిగ్రహమాత్రలము, 26 బ్రాజ్మ మదరాసు.

# స్వ రాజ్య గ్రంథములు

నూతన ప్రచురణములు

- (1) చిత్తరంజనదాసు జీవితము 0-4-0  
(ప్రస్తుతము కారాగృహమున నుండునది కాంగ్రెసు అధ్యక్షుని జీవితము రచయితముగ వ్రాయబడినది.)
- (2) లాలా లజపతిరాయి జీవితము 0-6-0  
(అమృత నున్నది.) మీ ఆర్థికము కంట సే పంపుడు.
- (3) మహమ్మదాలీ జీవితము (అమృత నున్నది) 0-6 0
- (4) భారతవిజ్ఞానరహస్యము 0-8-0  
వాక్యనీగారి గ్రంథమునండి ఆంగ్లీకరణము. భారతీయుల వైభవము, మహాత్మ్యము, ఆధ్యాత్మికశక్తి, నిరుపమానవిజ్ఞానము వాక్యనీకవిచే అద్భుతముగ వర్ణింపబడినది.
- (5) ఆరోగ్యసాధనము మహాత్మా గాంధీ విరచితము 0-8-0

ఇండియా ఏజన్సీ ప్రిస్, ట్రిప్లికేను, మదరాసు.

## నోటీసు

### బెజవాడయొక్క మున్సిబు కోర్టులో

చిట్టూరి రామకృష్ణయ్య-వాది.

వీరసోమేశ్వర రయినాథ్ మేనేజరు, ప్రతివాది రామచంద్రరావు

ఈ నెంబరు ప్రతివాదివాద వాది రు 47-0-0 అక్క-పుంటు మీద S. C. 380/1921 దావా వెయ్యగా ప్రతివాదికి యెన్ని సార్లు నోటీసు చేయించినను పుచ్చుకొనక తప్పించు కొనుచున్నాడు. తిరిగి దావా 22-12-1921 తేదికి నోటీసు కొరకు వాయిదా అయ్యున్నది. గనుక ప్రతివాది ఆరోజుకు 10 గంటలకు కోర్టుకు హాజరు కానియెడల యెక్కుపార్శి చేసి డిక్రీ యివ్వబడును. ఇందుమూలముగా తెలియజేయడమైనది.

C. S. Narayanan, urty Garu,

(3294)

వాది వకీలు.

## నోటీసు

నెల్లూరు జిల్లాకోర్టువారు చేసిన 28-11-21 తేది ఉత్తరువు ననుసరించి వెంటటగిరి ధర్మశాల (Poor Trust House) విచారణకర్తలు నెల్లూరు జిల్లా, రావుల తాలూకాలో నుండు కలిచేడు గ్రామము గుత్తను, సదరు గ్రామములో నుండు అక్షరముగమల గుత్తను ప్రత్యేకముగాను, 1922 సం॥రం జనవరినెల 1-వ తేది సోమవారం వెంకట గిరిగో బహిరంగ ఏలమువేసి విక్రయింతురు. వివరములు తెలియగోరువారు విచారణకర్తలకు వ్రాసి తెలుపబడును.

విచారణకర్తల ఉత్తరువు ప్రకారం

వి. శ్రీనివాసాచార్యులు,

సహాయునివాను, వెంకటగిరి సంస్థానం.

## జాతకరత్నము

జన్మనక్షత్రము, పుట్టినతేది వేళ మున్నగువి లేకనే సంవత్సర ఫలితములను కాలగణన రీతిగతో సహా యెన్ని సంవత్సరములైనను జ్యోతిష్యుని సహాయము అక్కరలేకయే తమంతట తాము వ్రాసికొనగలరు. ధనము, సంతానము మున్నగు ద్వాదశభావములతో మీమీ జాతకములను మీరే వ్రాసికొన గలరు. ఇది యింటిజ్యోతిష్యుడు. దీనివెల రు 2 మాత్రము.

గ్రేట్ యిండియాన్ జ్యోతిషాలయము,

ఖింకోట, విశాఖపట్నంజిల్లా.



ఇమిటేషన్ కోల్డుగోల్డుకగా సీమ బంగారముతో చేయబడిన గజ్జల ఒడ్డాణంవై చెప్పిన ఒడ్డాణమునకు మకము నందు లక్ష్మీయను శంకు ప్రక్కల చి లకల చెక్కబడి బహునుందరముగా యుండును. చూచిన వారికండకు రు 200 లు మదింపు కలదిగా తోయను.

మొదటి తరగతి వెన్నె రు 6-0-0? చిన్నె రు 5-0-0

రెండవ తరగతి వెన్నె రు 3-0-0 చిన్నె రు 2-0-0

యింకా అనేక సామానులు మాన్ద్రున్నవి. కావలసిన వారు ఆర్డరు చేసి తెలియజేయవచ్చును.

కో. దొరసామిమొదలి అందు కంపెనీ,

నెం. 1/23 క్రైస్తవ మొదలిది, తిరువల్లి క్కేటి, మద్రాసు.

## ఆంధ్ర

### ఆనహయోధ్యులారా!

క్రిమినల్ ప్రొశీడర్ కోడ్ 108, 144 సెక్షనులక్రింద మీవైన నోటీసులు జారీ చేయబడుచున్నవి కదా! మీ రాసెక్షను లను చూచియున్నారా? లేకున్నను మద్రాసు ప్రెలాచూరు విక్టోరియా డిపో వారికి వ్రాసి తెనుగు క్రిమినల్ ప్రొశీడర్ కోడ్ను తెప్పించుకొని చదువును. వెల రూ. 6-0-0.

## చందనాదివటి

- చందనాదివటి:- ప్రమేహరోగమును బోగొట్టును.
- చందనాదివటి:- శ్మశ్మకమేహము (సెగ) రోగ మును ఆతిత్వరితముగా బోగొట్టును.
- చందనాదివటి:- మూత్రనాళములోని వ్రణమును బోగొట్టి మూత్రము బారీయగునట్లును మంట లేకుండచేయును.
- చందనాదివటి:- మూత్రాశయమునకు బలము గలిగించును.
- చందనాదివటి:- శ్రీలకు ప్రాప్తించిన శ్మశ్మక మేహము (సెగ) రోగమును బోగొట్టును.
- చందనాదివటి:- శ్రీలకు వైవికముగా వచ్చే యెర్రకునును, తెల్లకునును రోగములను బోగొట్టును.

25 మాత్రలు వెల రూ 1.

క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపుబడును.

డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీవతి, బి. ఎ. ఎం. బి. సి. ఎం. మేనేజింగు డైరెక్టరు, ఆంధ్రప్రదేశ్ ఫార్మసీ, (లిమిటెడ్) 19, హరిన్ రోడ్డు, మాంటురోడ్ - మదరాసు. (గురు)

## వనోపదిసరస్వతి

రక్తహీనతను రక్తముయొక్క తక్కువతన హాగొట్టు యందు పేర్చుకొని గాంచినది. ధర 1-10-0 ఇండియా సిలోకానందు ఎచ్చటికైనను రహలాభుర్య పులిరూపా పంపుబడును. (3978)

## విలాసము వి. డి. సావంత్.

నెం 144 ఫస్టవాడి బొంబాయి.

## ఆంధ్రదేశవార్తలు

అక్కిడుగ్రామముననుబు మహ్మద్ ఉజేదుల్లాసాహేబు గారు ఆనహయోధ్యము ననుసరించి తమవనికి రాజీనామా నొసంగిరి.

శేకురులో 10 తేదిన నూర్యదేవర సుబ్బారాయడి గారి అధ్యక్షతక్రింద సభ జరుపబడి కాంతి ప్రైవేటు వెలకొల్ప బడెను.

తణుకుతాలూకా ఉంగుటూరులో కొప్పరపుసోదరులు ఆనధానమొనర్చిరి. పొరులు వారిని నూటపదార్లతో సత్కరించిరి.

తణుకుతాలూకా జలగంవారిఖండ్రీక కరణం దినవహి లక్ష్మీవతిగారు ఆనహయోధ్యము ననుసరించి తమపదవికి రాజీనామా నిచ్చిరి.

నెల్లూరునందు జరిగిన సహ్యాసభలో మహాపా ధ్యాయ వేదము వేంకటరాయ కాశ్మీగారికి అభినవ మల్లినాథ యను చిరుదము నొసంగినటులు తెలియుచున్నది.

గుంటూరుజిల్లా నక్కారావుపేట తాలూకా నాదెండ్ల గ్రామములో దుర్మతినామసంతకర్త కాత్రిక బగి ఆదివారము రోజున వేళయ సభా తీర్మానానుసారము జాతీయ కళాశాల స్థాపించబడెను.

చీరాల పేరాలవారి సహాయార్థము కృష్ణాజిల్లా కొత్తూరు పొరుల నుండి 142 రూ॥లు వసూలు కాబడి, ఆంధ్రరాష్ట్ర జాతీయసంఘ కార్యదర్శిగారికి పంపబడినట్లు కొత్తూరు నుండి యొకరు వ్రాయుచున్నారు.

శేపల్లిగ్రామములో యీనెల ౧౨ వ తేదిన బహిరంగ సభ యొకటి జరుపబడి, ౨౧ మంది సభ్యులతో కాంతిసేన స్థాపించబడెను. శ్రీయత బాలికెట్టి వీరాంజనేయులుగారు సేనానాయకుడుగ నెన్నుకొనబడెను.

౧౧-౧౨-౨౧ తేదిన శేకురులో అడుసుమర్రి కొటయ్య గారి అధ్యక్షతక్రింద కాంతిప్రైవేటులో ప్రతి భారతీయుడును శేరుట ముఖ్యావసరమని వాశిరెడ్డి భద్రయ్యగా రుపన్యసించిరి. తమపరి ౨౧ మంది సంతకములు చేసిరి.

బెంగళూరు షరవరంబున సుమా రిరువది దినములనుండి దక్షిణహిందూదేశ కలియుగభీములగు రాజారాంగారు తమబా హుబలప్రదర్శనంబులతో బురజనుల నాహ్లాదమొందించుచుండి రి. ఆంధ్రదేశవాసులగు సరస్వతీ భాయి. ఆను బాలికామణి తన శరీర వ్యాయామనిపుణిత్వముచే జనుల నాశ్చర్యాంబుధిని తేల్చుచున్నది.

తామ తాలూకా కాంగ్రెసు కమిటీవారు హిందీ క్లా సులు యేర్పాటుచేసి గ్రామములో నెలరోజులగా బోధచేయించినారు. మూడు 7-8 క్లాసులు యేర్పాటుచేసి, అన్నితరగ తులవారికి హిందీ నేర్పబడుచున్నది. మూడు 100, 120 మంది నేర్చుకొను చున్నారు. అందు బాలికలకు ముఖ్యముగా వేరు క్లాసులు జరుపబడుచున్నవి. పాఠకులు చాలకద్దగా నేర్చుకొను చున్నారు. అలహాబాదునుంచి వచ్చిన హిందీ యుపాధ్యాయులు ఇమ్మప్రసాద్, చాలకద్దతో పనిచేయుచున్నారు.

## ఆంధ్రులకు మివాతుని సందేశము

"స్వరాజ్య కాంగ్రెసుకు ముందే ఆంధ్రు లెల్లరు హిందీభాషను చక్కగ నేర్చుకొనవలెన."

మహాత్ముని వాంఛను పూర్తిచేయుడు. తక్షణ శుభ్ర కములకుగాను వ్రాయుడు.

- ౧. రాష్ట్రభాషాబోధిని (తెనుగు లిపి) మహాత్మాజీయొక్క పీఠికగలది. 0-౬-0
  - ౨. రాష్ట్రభాషామంజరీ 0-౨-0
  - 3. హిందీబాలబోధిని 0-౨-0
  - ౪. మొదటివాచకము తెనుగు అర్థముసహా 0-౪-౬
  - ౫. రెండవవాచకము టిప్పణిముతో కూడా 0-౫-0
  - ౬. శ్వదేశిగానము అర్థముసహా 0-3-0
- హిందీప్రచారకార్యాలయము, ౧౧3, లిగ్ స్ట్రీట్, ట్రిప్లికేను, మదరాసు (3279)

ప్రకటన.

(3298)

మౌ. రా. రా. శ్రీ, ముత్యం దానిన జేవదాసుగారు, సర్కారులో నొకయుద్ధోగము నొక్కొక్క దానివలన యిండియన్ క్రిస్టియన్ కాన్ఫెడరేషన్ (మధ్యజిల్లాలు) లో ఖాళీ కడిన సాంఘిక నొకని నియమించుటకొరకు, చెన్నకట్టణం చట్టములు యేర్పరచు సభయొక్క మెంబర్లును, నియమించుటకు యేర్పరచబడిన చట్టములను చేసిన 1 లో నెక్స్ట్ లో కనుపరచిన 3 (1) నిబంధనలో నిర్దేశించిన ప్రకారము, నేను యీ దిగువ కనుపరచిన తేరులను, జాగాలను, మరియు నియమనయందు యనేకవిషయములు యేర్పాటుకొరకు, నిర్దేశించెదను.

జాతి-వివరం.	నియమించిన పరిమిత పరిమిత	తేదిల జాగాల వివరము.		మొత్తం యెత్తుకొనుట	మొత్తం లెక్కించుట
		(a) నియమించుటకు రావసినది.	(a) నియమించిన వారి		
		(b) నియమించిన వారి మొదటిజాతి	(b) నియమించిన వారి		
		తా క్రమము చేయవలసినది.	రిజిస్ట్రేషన్ లిఖిత ప్రకారించవలసిన		

చెన్నకట్టణం చట్టములు యేర్పరచు సభ.

హిందు కుటుంబము (మధ్యజిల్లాలు)	ఒకరు	1922 సం॥ జనవరి 21 వ తేది శనివారము ఈ దిగువ కనుపరచిన కేసులు తీర్పు తీర్చినప్పటికిని నియమించినవారైనా ఆ ఖరూ జాతి తాళా క్రమంబడిన యా మాప్లింగ్ ట్రేషింగ్ లలో ఉదయము ఘంటలు 7 మొదలుకొని ఘంటలు 12 వరకును మరియు మధ్యాహ్నం ఘంటలు 1 మరియు 4 వరకును		1922 సం॥ జనవరి 21 వ తేది శనివారము ఈ దిగువ కనుపరచిన కేసులు తీర్పు తీర్చినప్పటికిని నియమించినవారైనా ఆ ఖరూ జాతి తాళా క్రమంబడిన యా మాప్లింగ్ ట్రేషింగ్ లలో ఉదయము ఘంటలు 7 మొదలుకొని ఘంటలు 12 వరకును మరియు మధ్యాహ్నం ఘంటలు 1 మరియు 4 వరకును
		(a) 1922 సం॥ జనవరి 21 వ తేది శనివారము ఉదయం ఘంటలు 11 మొదలుకొని ఘంటలు 12 వరకు (b) 1922 సం॥ జనవరి 21 వ తేది శనివారము మధ్యాహ్నం కలెక్టరు ఆఫీసు, మద్రాసు పోస్టాఫీసు ట్రేషింగ్ ఘంటలు, మద్రాసు.	(a) 1922 సం॥ జనవరి 21 వ తేది శనివారము ఉదయం ఘంటలు 11 మొదలుకొని ఘంటలు 12 వరకు (b) 1922 సం॥ జనవరి 21 వ తేది శనివారము మధ్యాహ్నం కలెక్టరు ఆఫీసు, మద్రాసు పోస్టాఫీసు ట్రేషింగ్ ఘంటలు, మద్రాసు.	

రిజిస్ట్రేషన్ పరియోగము	పోలింగు పరియోగము	నియమించినవారైనా ఆ ఖరూ జాతి తాళా క్రమంబడిన పోలింగు ట్రేషింగ్ లలో	ఇప్పుడు పోలింగు జరుగబోవు ప్రదేశముల వివరము.
చెన్నకట్టణం	1 మొదలుకొని 4 డివిజన్లు	నెయింటు ఫీట్ చర్చు న్యూకట్టణములు	కార్పరేషన్ మాడల్ మాడల్ సిమెంట్రీ డిటో
డిటో	20 ను 23 డివిజన్లు	నెయింటు ఆంగోని న్యూకట్టణములు, పుదుచ్చేరి	గొయ్యతోపు బల్లారి తాలూకు కచ్చేరి
బల్లారి మునిసిపాలిటీ (బల్లారి)	I, IV, V, VI వార్డులు	రాణేశ్వరము పాతతాలూకు కచ్చేరి కొత్తవారి నెత్తము కొలు బజార్	
కడప డివిజన్	2, 4 నెంబర్లు	వటూరు, ఖాజీపేట	ఖాజీపేట
రాజంపేట డివిజన్	5, 7 నెంబర్లు	కల్లు రాళ్లకల్లి పోరుమామిళ్ల	పోరుమామిళ్ల
డిటో	15, 16 నెంబర్లు	బంటిమిట్ల సిద్ధవట్లం	సిద్ధవట్లం
రాయచోటి డివిజన్	1, 5 నెంబర్లు	పులివెందల, ఆగడూరు	పులివెందల
జమ్మలమడుగు డివిజన్	4 నెంబర్లు	ప్రొద్దటూరు, ప్రొద్దటూరు మునిసిపాలిటీ	ప్రొద్దటూరు
డిటో	6, 7 నెంబర్లు	తంగటూరు, దువ్వూరు	దువ్వూరు
డిటో	8, 9 నెంబర్లు	బంటిమిట్ల, మైదూరు	మైదూరు
డిటో	15, 16 నెంబర్లు	ముద్దూరు, కొండాపురం	కొండాపురం
కడప మునిసిపాలిటీ		3 వ వార్డు మార్కెట్టు	కడప మునిసిపల్ ఆఫీసు

J. T. Molony,  
ముద్రాసు కలెక్టరు,  
రిటర్నింగు ఆఫీసర్.

మద్రాసు }  
12-12-1921 }

వృత్తాంత లేఖలు

విజయనగరము  
(ఒకవిలేఖరినండి)

డిసెంబరు 12:—మాపురమున కాంతిసేనసామంతుడైన స్థానిక జాతీయసంఘమువాడు ప్రబలమైన ప్రయత్నములు గావించుచున్నాడు. స్వచ్ఛందసేవకులుగ జేరుటకు చాలమంది కరువాను ములను రిజిస్ట్రేషన్ చేయించుచున్నాడు.

ఇచ్చట కాంగ్రెసు కార్యాలయమున శుద్ధస్వతంత్రములు లేయారై, సరసమైనభరతపురజనులకమ్మబడుచున్నవి సుమారు 200 రాటములు స్వరాజ్యప్రేమమువారీపురమున బీదలకు పంచివెట్టి, వారిచే దారము, తీయించుచున్నాడు.

పా మి డి  
(ఒకవిలేఖరినండి)

డిసెంబరు 12:—ఈ నెల 11 వ తేదిన శ్రీయుత కల్లూరు సుబ్బరావుగారు అనంతపురమునుండి బల్లారి శ్రీకృష్ణ జన్మపండిరమున కరిగెదరని తెలిసి రాత్రి 10 ఘంటలకు రయిలుస్తేషింగ్ కు కొందరు పౌరులు పూలవారములు నైకొని వనిరి.

పోలీసువారు శ్రీ సుబ్బరావుగారికి కుసుమచంద్రస్వామి నము గావించడము లేమ గౌరవమునకు భంగకరమనియు కావించగూడదని చెప్పగా బు. ఆ. కృష్ణయ్యగారు జేకాళి మానుగువారిని గౌరవించు వాధ్యత ప్రతి భారతీయునకున్న స్వతంత్రత కలదని నుడివి పుష్పవారము నొసంగిరి.

క. సుబ్బరావుగారు దౌర్జన్యరహిత్యమును గురించియు ప్రభుత్వోద్యోగులచర్యలను గురించియు కృష్ణజన్మస్థాన మహిమను గురించియు ప్రస్తుతప్రభుత్వ రాజకీయవిధానము ననుసరించియు అతిగంభీరముగ 15 నిమిషముల కాల ముపన్యసించిరి.

నెల్లూరు  
(నగరవిలేఖరినండి)

డిసెంబరు 13:—వెంకటగిరి సబ్ మాజిస్ట్రేటు వారు 144 సెక్షన్ క్రింద, గంపలగూడెం కుమారకాళాగారి సతీమణి పోషకులను, వెంకటగిరి కాంగ్రెసుసంఘాధ్యక్షులు నగు కళ్యాణరావుగారిని, రామదండూపాపరావు పని చేయుచున్న గుంటూరువాస్తవ్యులగు పత్రి శ్రీనివాసరావు, అధికారపురాను దేవరావు గారలవైనను, నెల్లూరు వాస్తవ్యులగు ఆరూరు సుబ్రహ్మణ్యం శేషూరు కాపుసయ్యగారలవైనను, వెంకటగిరి తాలూకాలో రెండు నెలలకును మాట్లాడరాదని యుత్తరువు జారీచేసిరి.

నిన్నటికోజున శ్రీమతి ఉన్నవ లక్ష్మీకాయమ్మగారు మాయూరికి వచ్చిరి మాజీ జైలుసంరక్షకుడైన దేశభక్తుల దర్శించి వాకి ప్రోత్సాహమొసగి జైలుజీవితీయేరి రివ్యూత రెండుమహామృదీయ శ్రీలంకలోను పురమందిరావరణమందలి నెల్లూరు పుర మహాజనసభలోను నుపన్యసించిరి. వీరినిముగ్ధుడు సి. వి. డి పోలీసువారు వెంటనంటి తిరుగుచున్నారు. ఇందులో నొకడు తనపనియొక్క నీచక్రమును కత్తమును గ్రహించి లక్ష్మీకాయమ్మగారి సముఖమున నేర్చెనట.

నంద్యాలలో యిదివరకు ఎల్లకూరి ఎల్లయ్య శ్రీనిగారిచే ఏర్పరుపబడిన 'తిలక్ నేత్రపరిశ్రమాలయము' గాక, మరి యొకటి రాజకీయ నిర్బంధితులయిన దేశీయ నాయకగ్రములు లగు పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగార్ల యొక్కయు, లాలా లశపతి రాయగార్ల యొక్కయు గౌరవాధ్యక్షుగ, మన్నన చల పతి రావుగారి ప్రోత్సాహమున నూతనముగ 'నెహ్రూ-లాల్-నాథు కర్మాగారము' నెలకొలుపబడినది. వివిధవస్త్రములు బాహుటముగ నేయుటకు అనువులరు.

అనుకమునకు సిద్ధము

అన్నివిధముల షాటెయిక్ వేసాలు చతురైన ధరలొనర్చుచి. స్వస్థపణచుటకు ఉత్తరమున శుద్ధ ఆయుర్వేదకౌశలము గాగిల కిలోవ్లము లెచ్చు తగ్గుల తెలివెడి అర్థ నిమిష తెర్రామిటదు:—ఒకటికి రూ 1-8; 3-3 రూ 4; 6-3 ,, 7-8; 12-3 ,, 14.

లక్ష్మీనరసింహ చిత్రరంగుల పటములతోటి గల 1922 సం॥ క్యాలెండర్లు 20" X 10" కొలత గలది అకాలు 10. ముందు పైకము పంపరలెను.  
1. క్యూర్యాగిరిములు (తెనుగు) అకాలు  
2. క్యూర్యాగిరి శరణ్యము (తెనుగు) ,, 8  
3. హైందవ క్యూర్యాగిరి (తెనుగు) ,, 10  
కె. జెగదీశన్ అండు కో, తిరుకల్గి-డి, మదర గు.



జాబులు

కోరనిసహాయము

ప్రభుత్వము మన సహకారము గోరుచున్నది. మనకదాని యందు నిర్వాసము వ్యక్తము లేకపోవుటచే సహాయమును నిరాకరించుచుంటిమి. కాని పాపము ప్రభుత్వముమాత్రము మనకు కోరకుండగనే సహాయ మొనర్చుచున్నది. ఇంతవరకు ప్రచారమునకు ఒంటరిగ బోవు నుండెడివాడను. ఒక మాసము నుండి గన్న మెంటువారు నా కొక పోలీసు బంట్రోతును జత పరచిన నేపటికి బోయిన నచటకు బోలెదనిదిగా నాజ్ఞా పించిరి. ఇకవిద ప్రోవయ్యను నా కేలాటి చోరభయ ముం డదు ఆహా! ఏమి! ప్రభుత్వమున కింత యవ్యాజకరణ! వంద నముల జేయవలెనా? లేదా?

రొయ్యూరు అచ్యుతరామ్

గ్రామాద్యోగులు రిపోర్ట్ రగుట.

నెల్లూరుజిల్లా ఉపయగిరి తాలూకా తహశీల్దార్ నదరు తాలూకాలో కాంగ్రెసు ప్రచారకులకు గ్రామకరణముల యింట్లో అన్నము పెట్టగూడదనియు బసయ్యగూడదనియు వారు గ్రామమునకు వచ్చినది మొదలు చరియెక గ్రామమునకు వెళ్లునంతవరకు వారు చేయుదానిని తనకు రిపోర్ట్ చేయవలసిన దనియు, అట్లు చేయనియెడల తమనాకర్లు దక్కవనియు, నుత్త రవు చేసిరి. ఈవుత్తరవుకు పూర్వము కరణములు గ్రామ మున సులులు ప్రచారకుల బోధను వివరయవడుచుండెడివారు. ఈ యుత్తరవు అయిన మొదలు గ్రామాధికారు నిర్భయముగా మహాత్ముని యావదేశములను వివరింప ప్రారంభమైరి. పాప మీగ్రామాధికారు ప్రచారకులు చెప్పినదానిని రిపోర్ట్ చేయు టకు చేతగానందున ప్రచారకులే రిపోర్టును తయారుచేసి యిచ్చు చున్నారు.

గుంటూరు వెంటటనుబ్బయ్య

ఆంధ్ర గ్రామపాలకులకు విన్నపము

సోదరులారా! మనలో కొందరు గ్రామపాలకులు, తమ ఆత్మగౌరవమును రక్షింప దలచుకొనియు, ప్రజాక్షేమము గోరి యు, అఖిలభారత జాతీయోపసంఘమువారి ఆజ్ఞానుసారం తాము ప్రభుత్వసేవ మానుకొన్నా మని రాజీనామాల బంపు చున్నారు. ఇదియంతయు సమంజసమును ధర్మమునై యున్నది. ఇట్టి మార్గము నవలంబించి రాజీనామా లిచ్చువారి నెవరిని అభ్యంతరపెట్టుటకు సాంఘిక లెవరికి బాధ్యతలేదు. ఇది పరమా త్యక్తమైన మహాకార్యము ఈపద్ధతి గాక, ఆంధ్రమండలముల తృతీయసభవారు, చేరిన 3 వ తీర్మానానుసారముగా, ప్రభు త్వసేవను మానువారు, ప్రత్యేక ప్రత్యేకముగా రాజీనామాల నిచ్చుటవలన, సంఘమునకు, ఉపకారి కాకపోవుటయే గాక, ప్రభుత్వమువారి చిక్కులకు లోనై అనేక కష్టములకు పాల్పడ వలసినవచ్చును. గనుక, ఒక ఫిర్కాగాని, తాలూకాగాని, మొత్తం ఉండరు గ్రామపాలకులు, (అధిక సంఖ్యాకులు) వొడం బడిక చేసికొని, ప్రభుత్వమువారికి యెట్టి సహాయమునుగాని, చేయుట మానవలెను. ఇంతవరకు రాజీనామాలు ఇచ్చిన వుత్సా హవంతులు ప్రతిగ్రామము తిరిగి తగు కట్టుబాట్లు చేయవలసిన కార్యభారము వారియందు గలదు. తా మొక్కచే తమగౌరవ ముల నిల్పుకొని, సాంఘికల దుస్థితిని తలపోయకుండుట, పాప కరమని విన్నవించుచున్నాను. ఉపేక్ష చేసినవో గ్రామపాల కులలో జీవము నకించినదని చెప్పవలసినవచ్చును. కాలము బహు చిత్రగతిని వదులుచున్నది. ఇట్టి తరుణమున, "గ్రామపాలకులు" మేల్కొంచునవో ఆధోగతి పాలు గావలసినవచ్చును. ఈ సత్యమును గమనించి, ఆంధ్ర గ్రామపాలకు లెల్లరు, వెంటనే కార్యోన్ముఖు లయ్యెదరుగాక యని ప్రార్థించుచున్నాను.

మూచిరాజు రామమూర్తి

గుంటూరుమండల గ్రామపాలక సంఘము, కాన్యకర్పి, గుంటూరు, 11-11-21.

ఆంధ్ర దేశము-హిందీ ప్రచారము

ఆంధ్రదేశమునందు హిందీప్రచారము దినదినాభివృద్ధి జెందుచున్నదిని యెల్లఁకును తెలిసినవిషయమే. ఆంధ్రదేశములో ప్రతిపట్టణమందును ప్రతిగ్రామమునందును వివిధగా హిందీప్రచా రము చేయుటకు వెళ్లుచుండి ప్రచారకులు కాలసరియున్నారు. మహాత్మాగాంధీగారుగూడ ఆంధ్రదేశములో 3 సంవత్సరముల లో ప్రతిమానవుడును హిందీభాషలో మాట్లాడగలగ్గి సంపా దించుటకు ఆంధ్రు లెల్లరు ప్రయత్నించవలసినదని నొక్కిచెప్పి

యున్నారు. ఇదియును ఒక ముఖ్యవిషయముగా నెంచి ఆంధ్ర నాయకు లందరు కృషిసలుపవలసియున్నది. హిందీప్రచారము నిమిత్తం యిప్పటికి చెన్నరాజధానియంతటను చెన్నపట్టణ ములో ఒక హిందీ కేంద్రస్థానకార్యాలయ మొకటి యుండి యున్నది. అది తమిళ, ఆంధ్ర, నుశ్యోళ మాడుప్రాంతములకు కలిపి పనిచేయుచున్నది. అందువలన పని సరిగా జరుగుటలేదు. మొదటికేషయము యీమధ్య హిందీమొదటిపరీక్షలు జరిపెద మని మొదటప్రయత్నించి యెచ్చట యేసెంటరులో యెప్పుడు జరుగునది సరిగా ప్రచురించియుండలేదు. మరియు ప్రచురించిన తాళిఖులు మార్చి రెండుమాడు ప్రత్యాఘములు ప్రచురించినారు. రెండవ విషయము చెన్నపట్టణమునకును ఆంధ్రదేశమునకును యెక్కువమార్గము యున్నది. ఇచ్చట యేప్రచారకుడు సరిగా పనిచేయుచున్నది ఆంధ్రులకు హిందీ భాషయందు యెంత యుత్సాహ మున్నప్పటికిని అట్టి విషయములు గ్రహించి తగిన యేర్పాటులు చేయుటకు వీలు లేక యున్నది. మాడవకారణము. మాడు ప్రాంతములకు ఒకడే కేంద్రస్థాన ముండుటనుబట్టి సరియైన జవాబుదారితో పనిచేయుచుండ నవసరము లేక నామకార్తము పని జరుగు చున్నది. కాన ఆంధ్రదేశమునకు వేరుగా ఒక హిందీకేంద్ర స్థాన కార్యాలయ మొకటి యుండుట ముఖ్యము. కాబట్టి హిందీభాషాభిమానులును ఆంధ్రనాయకులును యీ విషయ మును బాగుగా గమనించి అందితును కలసి సభచేసి ఆంధ్ర దేశమునకు వేరుగా హిందీ కేంద్రస్థాన మొకటి ఆంధ్రదేశములో స్థాపించుటకు ప్రయత్న హిందీ సాహిత్యసమ్మేళన కార్యాలయవారికి ఒక తీర్మానము పంపించగలండులకు ప్రార్థించు చున్నాము. ఇచ్చట ఆంధ్రవిద్యార్థు లందరము కలసి ఒక తీర్మానము పంపుచున్నాము.

ఆంధ్రవిద్యార్థులు

రాజీనామా

గుత్తితాలూకాలో వసిండుటగాకి పుట్టురు మ్మల ముప్పట్టు వ్రాసికొన్నవని. అయ్యా! ఉపాధ్యాయుల జేత నము హెచ్చుచేయు విషయములో అధికారులు ఉపాధ్యాయుల మొదలు ఆలకించనందున ప్రస్తుతపరిస్థితులనుబట్టి గవ ర్న మెంటునవుకరు దావత్వముతో నరిపోల్చుచుండుటను బట్టి యీ స్వతంత్రజీవనవై ప్రభుకుట విధిక్రమము గనుకను 1-1-22 తేదీనుండి నావుద్యోగమునకు రాజీనామా నొసంగు చున్నాను. నదరుతేదీనుండి రాజీనామా అంగీకరించక పోయినను పని మానుకొనుచున్నాను.

12-12-21

సి. చిన్ననాగన్న

II

మహారాష్ట్ర రాజమండ్రి తాలూకా తహశీల్దారువారి సముఖమునకు.

రాజమండ్రి తాలూకా తుంగపాడు గ్రామకరణంగారి పట్టునున్న రామచంద్రపురం తాలూకాచోడవరం గ్రామ మున సలుగారైన ఒక్కని వెంటటనుబట్టి చాదరిగారి పట్టునున్న ప్రభుత్వోద్యోగులు జరిపిన నిరంకుశాధికారచర్యలను బట్టి యీ ప్రభుత్వములో న్యాయాన్యాయవిచక్షణ గనుపించనందునను న్న- హిందూమతధర్మములకు వ్యతిరేకముగా యీ ప్రభుత్వ సేవజేయుట మహాపాతకమనియు రాజమండ్రిలో సమాజేశ మయిన మాడవ ఆంధ్ర గ్రామపాలకుల మహాజనసభా తీర్మా నానుసారముగానున్న అఖిలభారత కాంగ్రెసు తీర్మానాను సారముగానున్న మా గ్రామాద్యోగ పడవులకు యీ తేదీ నుండిన్ని ప్రభుత్వపక్షమున రాజీనామా నిచ్చినాము.

చిత్తగించవలెను.

మళ్ల వెంకట్రావు ఆక్టింగు కరణం వంగలపూడి, నీరు కొండ వెంకటసుబ్బన్న మునగలు వంగలపూడి, మద్దూరి సాం బయ్య కరణం సింగవరం, నీరుకొండ వెంకటరత్నం చాదరి ఆ|| మునగలు సింగవరం, పీసపాటి పుష్కరకాశ్రీ ఆ|| కరణం చిన కొండపూడి, కాండ్ల నూరన్న మునగలు చినకొండపూడి, మట్ల వెంకయ్య మునగలు నీతనగరం, మద్దూరి నరసింహం కర ణం కళుదేవపురం రాపాక, మగతడకల రామయ్య మున గలు కళుదేవపురంపాక వేలిడిపల్లె శంకరాచార్యుడు ఆ|| కరణం నల్లగొండ, బాపనమ్మపాలెం, కూచిపూడి బాపయ్య మునగలు నల్లగొండ బాపనమ్మపాలెం.

అంటరానితనము-గుంటూరునగలు

కొన్ని అసత్యవార్తలు

ఈనగర్ గుంటూరులో గతమాసము 26 తారీఖున పం డమహాసభయం 27 తారీఖున అస్పృశ్యనివారణ మహాసభ

యు. జరిగెనని మీ కందరికి తెలిసియేయుండును. కాని వాటినిజ స్థితిని కొందరు అమాయకులును, కొందరు అసత్యవాదులును జేరి మరుగుపరుచుచున్నారు. మీదుమిక్కిలి అచ్చటిబాహ్య ణులను కొంతమందిని బలవంతపెట్టి పంచములతో భుజించు నటుల చేసిరినియు ఇంకా ఏమోచేసి వర్ణాశ్రమధర్మములు చెరిచి రనియు మొదలైన దూషణలు చేయుచున్నారు. ఈ దూష ణలు నేను స్వయముగా యీ ప్రాంతములలో అనేకసార్లు విని చాల విచారించుట తటస్థించినది. చాలచుండికి అది సత్యము గాదని చెప్పియుంటిని. నిజముగా అచ్చట ఏ వర్ణమువారిని బల వంతపెట్టి గాని మరి ఏవిధముగాను పంచములతో గాని మరితర జాతులవాడతోగాని భుజించునటుల ఎవడను ప్రయత్నింపనే లేదు. అట్లు జరుగులేదు. ఇది అంతయు పనిపాటులే లేదని సోమరులు కలిపించుచున్నవిగాని నిజస్థితి అది యెంతమాత్ర మును గాదు. నిశ్చయముగా గాంధీమహాత్మునకు దేశీయ మహా జనసభకు అట్టి యభిప్రాయములుగాని నిష్పంధములుగాని వర్ణపు తలంపులు ఏమియు లేనేలేవు. అసలు వారి యుద్దేశ్యము ఏమ నగా యీ భారతదేశములో పశువులకంటె హిసముగా జూడ బడు చున్నటువంటివారను లెక్కకు కొన్ని కొట్లు జనసం ఖ్యగా నున్న యీపంచములలో జ్ఞానము కలిగించి వారి సంఘ ములలోనున్న దురాచారము అనగా కల్లు సారాయి మొదలగు నవి త్రాగుట చనిపోయినగొడ్డను కుల్లిపోయిన మాంసము తినుట మొదలైన దురాచారములు పోగొట్టి వారిని ఉద్ధరించుట, అందు వలన నీ హిందూమతములో తరతరములనుండి వీడించుచున్న అంటరానితన మనెడి పితాచమును నాశనముచేయుట అందునల్ల సకల జాతులవారు వికమత్యముతో నుండునటులు చేయుటయే వారి ఘనమైన ఉద్దేశ్యము. అంతేగాని హిందూమతములో వర్ణా శ్రమధర్మముల చెడగొట్టి అందులోనుండి బావుతనాలెనని ఏమోతేదు, వర్ణాశ్రమ ధర్మములు చెడగొట్టుకొనే యిందు లోనికి దిగవలెనే మాట కేవలము హాస్యాస్పదము. అయినను మనము వర్ణాశ్రమధర్మములు పాటించుచు మనము ఒక్కటి గమనించవలెను. అదేమనగా; ఎవరివృత్తి వారిదే ఎక్కువ అనేమాట మరవగూడదు. ఎవరి వర్ణము వారిదే ఎక్కువ అనే మాటకూడ మరవగూడదు. అంతేగాని మేము బ్రాహ్మణులము లేక మేము శూద్రులము. ప్రపంచములో మావర్ణమే గొప్పది మావృత్తి గొప్పది అని ఏవర్ణములు ఏవృత్తి చేయువారను ఒండో రులు ఒకరికొకరు కలహించుకొనకూడదు. మనమంతా ఒక దేశ స్థులము. అందఱము ఒక హిందూ మతస్థులము. మనమందరము యీ దేశజనని బిడ్డలము మన మందఱము అన్నదమ్ములము అనే మాటతో దేశభక్తి గల్గియుండవలెనని కాని వేరు కాదు. అట్లుకాక ఒకరి కొకరు కలహించుకొనుచు నుండిన యీ దేశస్థులు అందఱూ ఒకరిని ఒకరు చూచుకొనుచు గోళ్లు గిల్లి కొనుచూ కూర్చుండవలసినదే. అనగా కుమ్మరివారు కుండలు చేయరు. బైశ్యులు ఏవర్తకమును చేయరు. బ్రాహ్మణులు వివా హములు చేయించుట మొదలైన వాకివృత్తి చేయరు విశ్వబ్రా హ్మణులు మనకు కావలసిన వస్తువులు ఆభరణ తాళిబొట్టులు సహితం చేయరు. వేయేల ఏవృత్తి చేయువారు ఆవృత్తి హీనమని అది భునమని తేలువరకు చేయకుండిన వైనచెప్పింట్లు చేయవలసి వచ్చును. కనుక నే దేశములో వృత్తులు విధ్యలు కళలు నశించ కుండా వుండేటందులకు మనపూర్వీకులు వర్ణాశ్రమ ధర్మములు ఆ కాలానుకూలముగా ఏర్పాటు చేసిరి. కనుక గాంధీమహా త్ముడును కాంగ్రెసు సంఘమునకు తెలుసును గావుననే వారు యిట్టి మరవనహాసములలో ఎంతవరకు కలగజేసికొనవలెనో అంతవరకే కలిగించుకొనిరి. కనుక యీ అంటరానితనము నశింప వలెనన్నప్పుడు వారిపిల్లలను మనము మనపిల్లలను వారు వివా హములు చేసుకోవలె నని తప్పకుండా ఒకరికొకరు ససంక్తి భోజనము చేసితిరవలె నర్థము ఏమాత్రమును లేదని చదువరులు గ్రహింతురుగాక. ఇందులకు నిదర్శనముగా ఒకటి చూపెదము. ఇప్పటికి కొన్ని నూడల సంవత్సరముల క్రితమే శ్రీ రామానుజా ర్యులువారు దక్షిణదేశములో కొన్ని ప్రాంతములలో శంచము లను ఎట్టినిర్బంధములు పెట్టి దేవాలయములలోనికి రానియకుండ చేయారని తన కిష్యులకు బోధించి పంచములకు కొంతవరకు సాయపడినవా డయ్యెను. ఇప్పటికి ఆదేశములు అవిభముగా వాటిని దేవాలయము అతనికి రానిచ్చుచున్నారు. అదేవిధముగా ప్రస్తుతము శేశభక్తుడైన జగద్గురు శంకరాచార్యులు మొదలైన పెద్దలు దీని విషయమై అనుకూలముగా పనిచేయుచున్నారు. వేయేల గాంధీమహాత్ముడు నుడివినటుల ఎంతవరకు మన దేశ ములోనుండి అంటరానితనమును ప్రాచీనోపమో అంతవరకును మనము అన్నివిధములూ నీరదలేలో నుండెదము. మరియు స్వరా జ్యముకూడా రాకపోవచ్చును. మరియు ముఖ్యముగా మహాసంశ ము వచ్చినప్పుడు లోకమాన్య తిలకుగారు చెప్పినటుల మనము ఇయ్యవలసినవారికి మాకుల్లు స్వార్థంత్రియములు ఇచ్చి వారిని ఉద్ధరించుట మామీమామ గన్న మెలలువారు ఇంత ఇయ్యకలెను. అంత ఇయ్యకలెను కొండంత ఇయ్యకలెనటుల మనకు అది ఏటి న్యాయమో చదువరులే గ్రహింతురుగాక.

పత్రి అనంతరావు.

# గాంధీ మహాత్ముని ఆభిప్రాయములు

(యంగు యిండియా)

నిరంతర జెంద నక్కరలేదు

లాలాజీని నిష్పందించిన పీడప పంజాబు యేమగును? పూర్వ బాగ్లోల్ గాల్లవై నేకము మోపబడెనే - ఆసాము యేమగును? అజ్ఞులలో కిలాఫతు కాంగ్రెసు కవిటీల అభ్యుత్థా ల్గున మాలానా మయనడిమను నిష్పందించితే అక్కడ యేమగు న్నట్టి ఇట్టి ప్రశ్నలు యేమగునో యేమగునో యని భయముజెందు వా రడుగుచుందురు. ఇట్టి ప్రశ్నలును పింఝించుటచేత ఉక్తి మము మరింత వృద్ధి పొందునని నేను ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచుంటిని. ఈనిష్పంధముల వలన నిగ్రహము మరింత యెక్కువై రాష్ట్రములలో ప్రజలు తమతమ బాధ్యతల గుర్తించెదరని నేను తలంచెదను. ఇంతియకాక కాదీ యెక్కువ తయారగుననియు, విద్యార్థులలోను, న్యాయవాదులలోను యెక్కువ ప్రబోధ ము గల్గుననినూడ తలంచెదను. మనము స్వయముగ పరిపాలించు కొన దగినవారము గావలయు నన్ను నో నాయకుల ధైర్యము మన కలవడ వలయును. నిష్పంధములొగూడ మనము ఆభిప్రది గాంచవలయును. దాని తరువాత నైసర్ లాభములేదు. ప్రజ లను నిష్పందించుకొలదియు లేదుచుండిలేని మరల ప్రభుత్వము వారు నిష్పంధిధానమునకే గడంగవలయును. బలపర్యాగమువై నాధాకపడి యుండుటచే వారికిదియే శరణ్యమగును. అట్టి ప్రభుత్వము ఆరోజునకు జీవించి, యింకను నిష్పంధములే గావించుచు తమ ప్రాణము నిలుకొనవలయును. ఎప్పుడైతే తమ బల ప్రయోగము వారనుకొనిన పనిని జేయలేదో అప్పుడు వారు అశక్తులగుదురు. నాయకులు వెదకినపీడప మనము వారలభావ ముల ప్రక్రియించి వారలవలెనే నడుచుకొనక పోయితిమేని వారల నగోచపరచిన వార మగుదుము.

సిక్కు హత్యలు

సిక్కు హత్యలు తమకు సంబంధించిన సమస్య నేగాక భారతసమస్యను గూడ పరిష్కరించుచున్నారు. వారిలో మంచి మంచి వారధిలును దేశమునకై తయారైతాము యజ్ఞ పశువులగు చున్నారు. ఒకరివెంట నొకరు యేమాత్రము చదివప్పుడులేకుండ దౌర్జన్యము లేకుండ కారాగారములకు పోవుటను అదుపు ముగ గైకొనుచున్నారు. అదైవసాహసములతో వారు శాంత ముగ ప్రవర్తించిరేని వారు నిష్పంతయుముగ తమకు సంబంధించిన సమస్యనే పరిష్కరించు కొనుటగాక, భారతసమస్యను పరిష్కరించుటలోగూడ నెంతయో తోడ్పడిన వారగుదురు. భారతదేశవంతయు, సిక్కులలో గల్గిన యీ వ్యతిరేకమును యెంతయో యుత్సాహముతో గమనించుచున్నారు.

స్టోక్స్ గారికి బహుమతి

లాహోరులో స్టోక్స్ గారిని ఆరెస్టు చేసినని బొంబాయి వార్తాపత్రికల కేమియు తాకుండుట నాకు చిత్రముగ నున్నది. ఈవిషయమై నేను బ్రిట్యాను పత్రికలో వ్రాచితిని. అట్టి యుద్దేశము గలిగిందు ఆరెస్టునుగూర్చి తింతి యియ్యలేదని యూహింపబాలను. నాకు తోచినదేమనగా ఆరీందరుల ఆరెస్టు అప్పటివలె తంతివార్తలను పంపకుండ నణగ్రొక్కాయుండ వలెను. లేదా పంపుటలో నాలస్యమై జేసియుండవలెను. స్టోక్స్ గారు 3 వ తేదీని లాహోరుకంటే న్యూఢులో ఆరెస్టు చేయబడిరి. వారు చేసిననేరము బ్రిట్యానుపత్రికలో, ప్రజలలో వివిధభావాలవారికి ద్వేషభావములు గలుగజేయునట్టియు, రాజ ద్రోహము ప్రబలజేయునట్టియు వ్యాసముల వ్రాసియుండిరి. జిల్లామేజర్ నీట్లు స్టోక్స్ గారిని బామినమిశ్ర వదలివేసెదమనిరి. గాని ఆయన అందులకు సమ్యుతితలేదు. ప్రభుత్వమువారు చాల గొప్ప యెత్తు యెత్తిరి. స్టోక్స్ గారు ఆ మెరుకైనవారు. ఆయన బ్రిటిషువారిచే పాతికుడై పోయెను. ఏ అమెరికాదేశమునుగాని ఆంగ్లేయుడుగాని చేసికొనకలుల భారతదేశమును స్వదేశముగ జేసికొనెను. యుద్ధపరుషమున ఆయన యెంతయేని నేపజేసెను. అధికారులందఱును ఆయన ప్రభుత్వ కేంద్రాభిలాషియని యెరుంగుదురు. ఆయనకు ద్వేషముగల దని యెవ్వరను అనుమానపడవలదు. అయితే ఆయన భారతీయులతో బాటు కష్టనిష్ఠులములకు లోనగుటచే ప్రభుత్వమువారి కిది విపరీతముగదో చెను. ప్రభుత్వమును ఆయన ఖండించుచుండుటచే వారు దానిని సహింపలేకపోయిరి. ఆయనది తెల్లతోలననుసం

రక్షింపలేకపోయెను. ప్రభుత్వమువారు యెట్లైనను ఉద్యమమును భగ్నముజేయు ననుకట్టియున్నారు. అదివారికేమాత్రమును శక్తి ముగాదు. స్టోక్స్ గారి సరస్టుజేయుటతో లాలాజీని జేసినప్పటి కంటె ప్రభుత్వమువారి దుష్టత్వము తేటపడినది. లాలాజీ యుద్ధములో నేమియు నేవచేసియుండలేదు. లాలాజీ అంతోశన పరుడని ప్రసిద్ధి. ఆయనశ్వేతముఖుడుగాడు. కావున స్టోక్స్ గారి నే త్రోసివేసినపుడు, పరాయివానికిగూడ ప్రభుత్వమువారి న్యాయమునుగూర్చి గొప్పఅనుమానము గల్గితీరును.

బాగ్లోల్

ఎన్నాళ్లనుండియో వెళ్లవలె ననుకొనుచున్న బాగ్లోల్ తాలూకాకు శ్రేణు మాలానా అజద్ సాబానీతోగూడ వెళ్లితిని అక్కడ నూరువేల జనసంఖ్యగలదు. అందు 140 గ్రామములు గలవు. అందు ప్రభుత్వపాఠశాలలు 65 ఉండెడివి. వీనిలో 51 పాఠశాలలు జాతీయపాఠశాలలు గమార్చుచేయబడినవి. ఈజాతీయపాఠశాలలలో 6 వేలమందికి వైగా పిల్లలున్నారు. అందు కొన్ని వందలమంది బాలికలుగలరు. ఈ పాఠశాలలలో నూలుతీయుట తప్పదు అయితే యింకా బాగా నేర్పి అనుభవములలోకి తేలేదు. పాఠశాలలు చాలవరకు మూడు నెలల క్రితమే జాతీయముగ మార్చబడెను. ఈ గ్రామములన్నిటిలోను శ్రీమలగూడ జాతీయోద్యమములో పాల్గొనుటకు నేను గనుగొంటిని. మేమున్ను రెండుగోజులలో జేలకొని మనస్సులను కలసికొంటిమి. ఆరు గ్రామములకు వెళ్లిచచ్చితిమి. పురుషులలో నధిక సంఖ్యాకులు ఖద్దరు నే ధరించియుండిరి. శ్రీమలగూడ నట్టి దుస్తులనే ధరించిరి. ఖద్దరు కట్టుకొననివారు తమకు దొరక లేదని దెలిపిరి. దీనిని బట్టికూడ అక్కడ యింకా విశేషపురుషు వకలివెట్టివారని చెప్పటకు పీలులేక. చాలమంది వానిని యింటి వద్ద కట్టుకొనెదరు. ఖద్దరు తయారుచేయుటలో గావలసిన పని చాలగలదు. ఈ తాలూకాలో రాట్టములు చాలాయున్నవి గాని, కొలది సగములేగలవు. ఇక్కడపండుసని యెక్కువ ప్రతిపండుమే. దానిని యిదివరకు అంతయును యెగుమతి జేయుచుండెడివారు. ఇవట హిందువులకును మహమ్మదీయులకును మంచిమైత్రి గలదు. ఇకను సహకారవాదులతో వైమమ్యమేమి యును లేదు. అప్పుకప్పులు ఆత్మేపణ మేమియు లేకుండ సభ లన్నిటికిని వచ్చెదరు. జాతీయపాఠశాలాధికారులు తమ పాఠశాలలలో అప్పుకప్పులపిల్లలను చేర్చుకొనిదే, గ్రామస్థులు ఈ నిన్ను జాతులయొక్క మంచిచెడ్డలను విచారించగదే, చేసిన పని సంతృప్తికరము గానేరదని చెప్పితిని. చాలవరకు సారాదుకాణములు యెత్తిజేయబడినవి. ఈ పని జరుగుటకు యే మాత్రము ఆల్లరులే లేకుండ జరిగెనని నాకు తెలిసినది. రెండు మూడు విషయములలో మాత్రము చాలంటిరులు గ్రామస్థుల వద్దకు వెళ్లిరి. తల్లితండ్రులు తమ పిల్లలను ప్రభుత్వపాఠశాల లకు పంపుటను మానివేయుటకు వెనుకముం దాచిరేని, అక్కడ ఈవాలంటిరులు ధరానాపమకొని, వారలందు కియ్యకొనువర కును పస్తుపకుకొనెడివారు. ఇట్టిజలవంతముగూడ దౌర్జన్యమే యని నేను చెప్పితిని. ఏలననగా ఉపవాసముచేసి యితరులను మన మార్గమునకు త్రిప్పటకు మనకట్టి యధికారమును లేదు. స్వకార్య మును సాధించుటకై ఉపవాసము జేయవచ్చునుగాని యితరులను తనకుటకు త్రిప్పట కుపవాసము జేయుట తగదు.

సారావ్యాపారము జేయువా రావనిని మాన కుండిరేని సంఘటనహెగ్గరము గూడజరిగెను. మనము నిస్సహాయులమై యుండఅట్టిబహిష్కారము గూడదనిగూడ నేను చెప్పియుంటిని. మనలో నేమైన లోపము లున్న సవరించుకొనుటకు ప్రభాభిప్రాయమే పనిజేయును. మంగలవార్లను, చాలివార్లను పనిజేయ కుండ మానించి సంఘటనహెగ్గరము జేయుట స్వతంత్రదేశ ములో తగునుగాని, మనదేశమునంటి పరాధీనదేశములో పనికి రాదు.

కాని బాగ్లోల్ తాలూకాలో ప్రజలు తమజీవితములో వివిధమైన మార్పులను శాంతముగ తెచ్చిపెట్టుకొన గల్గినందులకు నాకు పరమానంద మాయెను. ఇదిహలో రాజకీయవ్యవహారము లలో పాల్గొనినవారు పెద్దవారు యాయుద్యమమును యెంతో బాగత్తగ నడుపుగల్గినందులకు చాల శాస్త్ర్యముగ నున్నది. బాగ్లోల్లో పనియంతయును జీతము భత్యములేకుండ నాలంటి

రులు జేసినరీతి సాతకులకు విచిత్రముగ నుండవచ్చును. అచట అందరికిని యేదోవిధముగ జీవనాధారము గలదు. బీదవారు కొలదియండిమాత్రము గలరు. అందుచేతనే ప్రజాసామ్యము అత్యుత్సాహముతో పనిజేయుటయో, చచ్చుటయో యని త్తైగ్య ముగల్గి అంతటిపని జేయుగల్గిరి. అయితే బాగ్లోల్, సామ్రాజ్యము యొక్కశక్తిని పడగొట్టు నుంకిం చ క ముండు త ముకు కావలసినబట్టు తాము నేసికొని స్వదేశ ప్రచారమును జేయుట గూ, జాతీయ పాఠశాలలలోనికి అప్పుకప్పులను జేర్చు కొనుటయు, అసౌసామ్రాచ్యవల్ల యుండి, సహకారవాదు లును తమ నుద్దేశముండు అంగీకరించును, అధికారులును సుశీలముగ నుండునట్లు జూచుటయు, జేయవలయును. నేను చెప్ప నీ విషయములలో మాలానా అజద్ సాబానీగా రేకవించిరి. బాగ్లోల్లోని ప్రచారకులుగూడ సంగీతించిరి. ఈమఱుకు నన్నింటిని కొద్ది నెలలలో పూర్తిజేసెదమని బాగ్లోల్ ప్రజలు పూచీపడిరి. ఒక సహకారవాది పెద్దయోధకు ఆరు నెలలకాలము జాలునని చెప్పెను. ఒక యువకుడు అమితోత్సాహముతో ఒక నెల జాలునని తెలిసియేచెప్పెను. బాగ్లోల్లో చాలమంది సహకారవాదులు సయితము చాలంటిరులో అత్యుత్సాహముతో శాంతముగ పనిజేసినని చెప్పిరి. అనగర మయినవో యీ తాలూకా ప్రభుత్వమువారిని తిరస్కరించి ప్రవర్తించు చాక్కుగల్గి యుండును. ఈ సంగతిని గుర్తించ కలయును.

కాంగ్రెసు అధ్యక్షులు

కొనాల్కు ప్రభువుగారు కాంగ్రెసుకు అధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనిన దానుగానికి అసామ్యవాదములో బాగుగ నడుచు కొనని యెడల పాతము నేపవలసినచ్చునని హెచ్చరిక జేయుచు ధర్మోపదేశమును గావించిరి. ఆపాతము నేర్చుకొనేకే పోయినవో తప్పు అధ్యక్షునిదిగాదని నాకు దెలియును. ఆయన తన స్వస్వమును దేశమునకై ధావోసెను. దేశచారిత్రములో సంది గమయమున ఆయనఅధ్యక్షపదవికి సమ్యుత్తించి, ఆయన విసుగు విరామములేక వంగదేశములో నూతన జీవమును పోయుచు న్నాడు. స్వర్వకాలసర్వావధులయందును ఆయన అహింసనే బోధ జేయుచుండును. ఆయన సహకార్యములో మన మందఱుము సహకారముజేయవలయును. ఎంతటి విపత్తు వచ్చినను సంగం ధమును జయించునట్లు జేయవలెనని ప్రతినిధులు దృఢనిశ్చయ ముతో వచ్చిరేని కార్యభారము తగును.

ప్రతినిధులు

కాంగ్రెసు సూత్రముల ప్రకారము ప్రతినిధుల నెన్ను కొనెదరని నేను తలచుచున్నాను. కాంగ్రెసు పుస్తకములలోని యెన్నికవారులకు యీ దెలిగేటులు ని జ మై వ ప్రతినిధులై యుండవలయును. ఒక దెలిగేటును నిష్పందించినవో ఆ స్థానే ఒకరిని వెంటనే యెన్నుకొనవలయును అనగరమైన తీర్మాన ముల జేయుటకు సభ్యులందఱును రావలయును. దెలిగేటు అంటే యెట్లుండవలె ననగా, ఆయనచారిత్రము నిష్కళంకముగ నుండవలయును. కాంగ్రెసు కార్యక్రమము తన జిల్లాలో యెంత వరకు జరిగెనో తెలిసియుండవలయును. నూలు వడకుట తెలిసి యుండవలయును. నేర్పుటకు చేతనై యుండవలయును. మామూలుగ ఖద్దరు నే ధరించుట కలవాలుపడి యుండవలయును. జాతీ యాదగ్ధమును పొందుటకును, హిందు సహమ్మదీయ సిక్కు పాస్నీ క్రైస్తవ యూధులలో మైత్రి కుదురు టకును, ఆ హింసావశ్యకతను గుర్తించి అది తన సుతముగ నాచరింపవలయును. తనకు జెందినంతవరకు ఆసహాయోద్యమ కార్యక్రమమును ఆచరణలో పెట్టు వాడై యుండవలయును. ఖైదుకు పోవుటకు సిద్ధముగ నుండవలయును. తన కున్న కాలములో చాలవరకు వంతయు గాకున్ను దేశమునకై వినియోగపరుపవలయును. ఇంతియకాక హిందువుడైనవో అప్పుకప్పులను పూర్తిగా పో నాడి సంవత్సరములో తన జిల్లాలో వానికి కొంత నేపజేసియుండవలయును. ముప్పదికొట్ల ప్రజలకై తమ కాలచుంతయు మనఃపూర్వకముగ నిశ్చయముగ నేపజేయువాడు ఆరువేలమంది యైన యుండగా? ఇదియొక గొప్ప సంఖ్యకాదు. ముసల్మాను సిక్కు దెలిగేటుగూడ సరి సంఖ్యయుండవలయును. ప్రతిరాష్ట్రమును, శ్రీమలను, అప్పు కప్పులనున్న ప్రతినిధులుగ కొంచెము యెక్కువమందిని పంపెద రని నేను తలచుచున్నాను.



నాయత్తల నిర్బంధములు

సి. వి. స్వశింహారాజుగారి యభిప్రాయము

ప్ర॥ మా పత్రికాప్రతినిధిపోయి ప్రభుత్వమును ప్రభుత్వమువారు అవలంబించుచున్న కఠిన శాసనప్రయోగమును గూర్చి మీయభిప్రాయ మేమని యడుగ స్వశింహారాజుగారిట్లు ప్రత్యుత్తర మొసగిరి.

ఉ॥ మన నాయకులందరూ ప్రభుత్వమువారిచే చెర సాల కంపించుచున్నారు. ప్రభుత్వమువారు అవలంబించుచున్న విధానము అన్యాయము, తప్పు. ఈ నిర్బంధవిధానమును తలచి సంకమాత్రాన కడు విచారము చేయుచున్నది.

ప్ర॥ నిఘముగ మీరు ప్రభుత్వస్పృహధాన మన్యాయ మని తోచివుడు మీయనమృతని ప్రభుత్వమువారి కేల తెలియ జేయరాదు.

ఉ॥ ఏమి చేయమనెదరు? చేసిప్రయోజన మేమి?

ప్ర॥ నిజముగ నిర్బంధవిధానము అన్యాయమనిచేసినపుడు మీయనమృతని తెలుపుటకై మీశాసనసభ్యత్వమును త్యజించ రాదా? త్యజించినను ప్రయోజనములేదని తెలిసినపుడు మీరు సభయందుండియు ప్రయోజనమేదీ! సభ్యత్వమును వదులుకొనుట కిష్టములేకున్న మీమితవాదులు మీయనమృతని జూపుచు ఒక తీర్మానమువై నా ప్రశ్నేకెట్టరాదా?

ఉ॥ మేము సభ్యులుగనన్నను సభలకు బోవుదున్నను మేము చేయునదెట్టియు లేదు. నిర్బంధవిధానమునుగూర్చి తీర్మానమున ప్రవేశకెట్టినను ప్రస్తుతమున్న శాసనసభ్యులు మన పక్షము లేకపోవుటచే ప్రభుత్వమువారిచర్యలు మరింత ప్రోత్సహించుచుండును. వారు చేయుకార్యములు మరిచినని ఆమోదించు బడును. ప్రభుత్వప్రచారమున నపేక్షించుచుండుటలో ఒకరు ప్రభుత్వమువారు మామూలించియు ఇట్టికార్యములకు గడం గిరనెదరు ఇంకొకరులేచి ఆయభిప్రాయమును ఆమోదించెదరు, దీనితో ప్రభుత్వమువారి పరిస్థితులు పూర్తిగ బలపడును.

ప్ర॥ ఏలే ఇంకను కొంతకాలము ఇట్లు ఊరకున్న లాభ ముగల్గినని మీయభిప్రాయమా?

ఉ॥ కాలగతినిబట్టి ప్రయోజనము గలుగకమానదని నా యభిప్రాయము.

ప్ర॥ అంతవరకు దేశమిట్లు సంక్షోభము నొందుచుండ మీరందరూ మిన్నకుండవలసినదేనా?

ఉ॥ లేదు. మేముగూడ ఈ విషయమై తీవ్రముగ యోచించుచున్నాము. ఈలోపుగ పరిస్థితులు అణచుకొనియు సక్రమసూత్రమున ప్రోత్సహించు మేమేమిచేయునయునో నిశ్చయించుకొనుచున్నాము. అదియు ఎంతకాలమో పట్టదనియే నాయభిప్రాయము.

ప్ర॥ మహాత్మాగారి యభిప్రాయముప్రకారము అహింసా ప్రతాపవలంబనమునలన ప్రజలు ఈ నిర్బంధములకు లొనై శ్రీ కృష్ణజన్మస్థానమున జేగిన ఘనమ పేక్షించుచున్న గమ్యస్థానముజేర లేనని మీ యభిప్రాయమా?

ఉ॥ అహింసావలంబనముచే మనకార్యమును సాధింప జాలము. బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారు గాకున్న, ఏజపాను ప్రభుత్వ మో, ఆఫ్ ఘన ప్రభుత్వ మో మన నలను పరిపాలించును. ప్రపంచ చారిత్రమున ఏజపాను అహింసావ్రతమును గుర్తించి ఎఱుంగరు. ఆంధ్రులే అహింసావ్రతముచే లాభము గల్గినని నమ్మకము లేదు. అతివాదులు అహింసావ్రతముకులై రక్తపాత విహీనమైన పరివర్తనము నపేక్షించుచున్నారు. మితవాదుల మగు మేము కాలానుక్రమ మగు మార్పును గోరుచున్నాము. (మాకు ఎలవ్యాపకము, అతివాదులకు అహింసతో గూడుకొన్న బ్లడ్ రెస్ రివ్యూషన్) ఇదియే మాయరపుకును మార్గ భేదములు. గమ్యస్థాన మొకటే.

ప్ర॥ పోనినది శాసనసభల మాట అటుండనిండు. న్యాయస్థానములైన మీరు త్యజించరాదా? దీనివలననైన కొంతవరకు ప్రజల యనమృతి యనుభవప్రతి ప్రభుత్వమువారికి తెలియును. కాన మీ రివిషయమై ప్రయత్నించరాదా?

ఉ॥ న్యాయస్థానములకు న్యాయవాదులు బోకున్నంత మాత్రాన ప్రభుత్వమువారికి నిరోధము గలుగజాలదు. యథా ప్రకారము పని జరుగుచునే యుండును. న్యాయవాదులు న్యాయస్థానములకు బోకున్నను కక్షిదారుల వాగోపవాదములను విని తిరుగు చెప్పుటకును.

ప్ర॥ న్యాయస్థానములను విసర్జించిన న్యాయవాదులు గూడి గ్రామములయందు పంచాయతీలను నేర్పరచి వివాదము

లను పరిష్కరించిన కక్షిదారులు న్యాయస్థానములకు బోవుటకే యవకాశ ముండదుగదా? దీనినేసి ప్రభుత్వమువారు మన యనమృతిని తెలిసికొనగల్గుదురే?

ఉ॥ ఈ పంచాయతీలు ప్రయోజనము లేదు. ఉభయకక్షి దారులును మనయభిప్రాయమును అంగీకరించరు. ఇద్దరిలో ఎవరికో ఒకరికి నష్టముండక మానదు. అట్టిసందర్భమున మన తీర్పులను ఒప్పుకొనరు. ఒప్పుకొననపుడు మనము డిక్రీలను అమలు జరుపుటకు మనకు అధికారమేదీయులేదు. అనలు న్యాయస్థానములో గూడ డిక్రీలు అగుట ఎంతకాలమో పట్టుదు. డిక్రీలు అమలు జరుపుటకు ఎంతోకాలము పట్టుచున్నది. ఒకవంక నైని కాధికారము. ఇంకొక వంక పోలీసు సహాయమున్నపుడే ఇంత తొందరకన్యము డిక్రీలను అమలు జరుపుటలో గల్గుచుండ మన పంచాయతీలు చేసిన తీర్మానములను నమలులో బెట్టుటకు సాధికారము లేదు. ప్రత్యర్థి అంగీకరించదు. అట్టిలేరి యథాప్రకారము న్యాయస్థానముల కేగవలసి వచ్చును. ఈ విషయమును గూర్చి ఇదివరలోనే తెలియజేసి యుంటిని. న్యాయస్థానముల మాట అటుండి నిండు. విద్యార్థులకు ఏదానిన మానసికవృత్తితోనో విద్య యబ్బుటచేతనే ఈ స్వాతంత్ర్యము, స్వేచ్ఛములు అని తెలియుటకును ఆందోళనము జరుపుటకును అవకాశము గల్గినది. విద్యార్థులు కళాశాలలను బహిష్కరించి వారు చేయువలసిన దేదో తెలియును.

ప్ర॥ సరే. గ్రామకరణములు, మునసబులు ఉద్యోగములు మానిన అసహాయోద్యమము పెంపొందునా?

ఉ॥ గ్రామకరణములు, మునసబులు రాజీనామాలునిచ్చిన మన ఆంగ్ల శాసన అచికాలములోనే విజయము గాంచగలదు. పంచాయతీల కంటే విశేష ధనవ్యయ మొనర్చి ఈసీబిలు న్యాయాధికారులను నియమించుటకంటే ఆనరీ, న్యాయాధికారులను నియమించిన కొంతలాభ ముండును.

ప్ర॥ మీ రనుకొన్నట్లుల గ్రామమునసబులు కరణములు రాజీనామాను బెట్టుచున్నమాట మీకు తెలియదా?

ఉ॥ ఇంతవర కెచ్చట లేదు.

ప్ర॥ ఇటీవల మీరు ఆంధ్రప్రతికయందు జూడనేలేదా?

ఉ॥ జూచితిని. నేను ఆంధ్రప్రతికను ప్రతిదినము జూచుచునే యున్నాను. వీరందరూ ఇటీవలనే జేయుచున్నారు. పట్టుమని 50 మంది వుండురని తెలంచెదను.

ప్ర॥ నేడు 50 మందేయగు గాక! దినదినము ఒకరి స్వార్థత్యాగమును ఒకరుజూచి ఎక్కుడుత్యాగముతో వేసవేలు అతిశ్రద్ధుకాలములోనే ముందంజ వేసెదరు. మీరు దీని సంకీర్తించెదరా లేదా?

ఉ॥ అట్లాన్నిన సంతోషమే. అంతయుగాని ఎవరోఒక 50 మంది రాజీనామాలు నిచ్చినలాభములేదు. వందలకొలది రాజీనామాలు నొసగవలయును. వీరిస్థానముల నింకొకరు ఆక్రమించుటకు ప్రయత్నించరాదు. మేముగూడ ప్రస్తుతస్థితులను గూర్చి మాలో మేము సంప్రతించుకొనుచున్నాము. ఏదో ఒకటి త్వరలోనే పరిష్కార మగును.

సి. బా. ఆయుర్వేద విద్యాపీఠ పరీక్షలు, ౧౯౨౨

ఈ పరీక్షలు ౧౯౨౨-వ సం॥ మార్చి 30, 3౧, ఏప్రిలు ౧, ౨, 3, ౪ తేదీలలో ఈ క్రింది కేంద్రములయందు జరుపబడును. పరీక్షార్థులు ౧౯౨౨వ సం॥ ఫిబ్రవరి ౨౮వ తేదీలోగా ఈ కార్యస్థానమును జేరునట్లు తమ దరఖాస్తులను పరీక్షా శుల్కముతోడ పంపుకోవలయును. ఈ తేదికి పిమ్మట దరఖాస్తులు స్వీకరింపబడవు.

పరీక్షా శుల్కము:—

ఆయుర్వేదాచార్య పరీక్షకు రూ॥ ౧౦-౦-౦  
ఆయుర్వేదవిశారద ,, ,, ౫-౦-౦  
భిషక్ ,, ,, 3-౦-౦

విశేషసూచన:—ఏకాదశ వైద్యసమ్మేళనమున స్వీకరింపబడిన ప్రస్తావానుసారముగా భిషక్ కృరీక్షకు “శల్కశంఖ, అగదత, త్రయములు” ద్వైద్యవైద్య సమ్మేళనమున స్వీకరింపబడిన ప్రస్తావానుసారముగా ఆచార్యపరీక్షకు “చరకసంహిత, సుశ్రుతిసంహిత అష్టాంగవంగ్రహము” ఇవియును అధికముగా జేర్చబడిన విషయము లని యెఱుంగవలయును.

పరీక్షా కేంద్రములు:— అమీరు, అలీఘర్, అమరావతి, అమృతసరు, బలియా, బొంకి పూరు, బెజవాడ, బొంబాయి, బులందషహరు, కలకత్తా, కొలంబు, ఢిల్లీ, హరీద్వారము, జమ్ము, జబ్బుల్పూరు, కాన్పూరు, లాహోరు, లక్నో, లూధియాన, మద్రాసు, మిశిక, మురాదాబాదు, ముజఫరపూరు, పూనా, హృషీ కేశము.

దరఖాస్తు నమూనాలను, ఇతరవిషయములను విద్యాపీఠ కార్యాలయమునకు వ్రాసి పొందుపర్చును.

సి. బా. ఆయుర్వేద విద్యాపీఠము  
౪౧, ఆచార్యశ్రీ వీధి, జి. టి.  
మదరాసు.  
మంత్రి,  
విద్యాపీఠము.

ఆగామహృదు సప్తాగురీ విజ్ఞాపనము

(వీరు గూడ నిష్ఠాను నిర్బంధింపబడియున్నారు)

పంజాబురాష్ట్రీయకాంగ్రెసుకమిటీ యధ్యక్షుడగు ఆగామహృదు సప్తాగురీ క్రింది విజ్ఞాపనముపిరి:— లాలా లజపతిరాయిగారు ఖయదులో నుండుకాలముకు పంజాబురాష్ట్రీయకాంగ్రెసుకమిటీకి నే నధ్యక్షుడగు నెన్నుకొనబడితిని. ఈ కార్యభారము మోయ నశక్తుడనే గాని ప్రస్తుతసమయమున ప్రతివారును తమధర్మముల నిర్వర్తించుటవలనము. నాధర్మము నిర్వర్తించుటకు ప్రయత్నింతును. సోదరు లందరిసహాయముతోడ నేను నెగ్గులను. సలహాకును పనిచేయుటకును ప్రతివారిసహాయము నవసరములేదు గాని పంజాబీలందరుగలసి సహాయము చేయవలసిన విషయము లున్నవి. ప్రస్తుతప్రభుత్వనిధానము మార్పు చేయుటకుగాను ప్రభుత్వముతో మనముఖండముగ పోరాడవలసి యున్నది. ఇందున మేము జయింపగలము. మనము ధర్మమార్గ మవలంబించినాము. కాని జయమునకు కొన్ని సంగతు లవసరము. గాంధీమహాత్ముడు మనకై మార్గము నిర్ణయించియున్నాడు. దీనిలో మొదటిది హిందూమహాత్ముడైన సిక్కుసమ్మేళనమే. ఇట్లు సమ్మేళనమై మనచందము ఖద్దరు సిపాయిదుస్థుల ధరించి దౌర్జన్యరహిత అసహకారమును ఆయుధమును ధరించి నిలువబడుపక్షమున గాంధీమహాత్ముడు తప్పక జయింపగలడు. ఇంతమాత్రపు సహాయము అందరును చేయనిపక్షమున నేనును నాకార్యము నిర్వహింపజాలను గాన నీ క్రింది విజ్ఞాపనము సమర్పించుచున్నాను.

హిందూ మహాత్ముడైన సిక్కులందరూ దేశసేవకు యోధులై ఖద్దరు ధరించి నిలువబడు! విదేశవస్తుముల తగులకెట్టుడు! లేకున్న పరదేశముల కెగుమతి చేయుడు. అహింసావలంబకులుగండు! ఎవరికెట్టి హానియు జేయకుడు.

దేశమాతకై పోరిన కారణమున లాలా లజపతిరాయి ఆశీ సోదరులు సర్దారు కార్కింగు రిజిట్రేషనాయకులను బంధింపబడి జయింపందం మురుగుచున్నారు. ఇప్పుడైన మీలోని దేశభక్తి ప్రజ్వరిల్లి విదేశవస్తు బహిష్కారపు పాటి త్యాగము జేయ జాలకున్న యెడల మీరు స్వతంత్రులు కాజాలరు సరిగదా, ఈ దాస్య సాంప్రదాయమును మీపిల్లలకు గూడ తరతరముల నంపుదురు. స్వతంత్రు లగుటకు ఇప్పుడు దైవికముగ సహాయమువచ్చియున్నది. ఇది తదలిన నిక రాబోదు. త్వరపడుడు.

(టిబ్యాసు)

తామర తైలము

తామర తైలము 1-1-0-0-0. బోమ్బాయిలోని బేజు.  
ఈ తామర తైలము డబ్బాకు అరు అత్యంత  
మీ శామగలయిదు సాముల రాతికడెడల మీ తామర  
తైలము మగును. నమమాకానిమెడల మీ ఆరు అత్యంత  
విశిష్ట. తీసుకొన కచ్చుకు.  
గాజరానికిల నొమ్మును చూచి కొనుట మంచిది.  
అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి లేక మద్రాసు

# ఇది చూడవద్దు

చూచినచో మరువవద్దు

వైద్యరత్న పండిత

డి. గోపాలాచార్యులుగారి

ఇకల్తయోజా

కలరా వేగు

వ్యాధులకు జగత్ప్రసిద్ధి చెందిన

ఆయుర్వేదవిద్యవైద్యములు

మా కలరా, ప్లేగుమందులకు

ముఖ్యప్రాశస్త్యము

20 వత్సరములుగ ఇండియా, బర్మా,

సింజి, పడమర మొదలగుచోట్ల అనేక

వేల ప్రాణులను, కలరా, ప్లేగునుండి

కాపాడుటయే

కలరా శైట్టు 1-కి రు. 1-2-0

ప్లేగు శైట్టు 1-కి రు. 2-2-0

ఇకల్తయోజా శైట్టు 1-కి రు. 1-12-0

శ్యాటలాగు ఉచితము. ప్యాకింగు పోస్టు

ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

ఆయుర్వేదాశ్రమం,

41 ఆచారపురవీధి, జి. టి. మదరాసు.

పాశ్యపు వెంకటాచల పండితుల

ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంతమును

లోకామయహార

కస్తూరి మాత్రలవలె



సర్వోత్తమగుణకారమును నివృత్తికరమును  
సహజతరముగా భారతదేశమున చెల్లవచ్చును  
పిటిలో అక్షరములను యే వస్తువు చేరలేదు  
గావున అపుడు పుట్టిన కుటుంబములకు  
వృద్ధులకును ప్రతిబింబమును సంపాదించుటకు  
సేవించవచ్చును. ఈ మూలము ౧ నుండి ౧౨ వ  
రకు తాంబూలములతో గాని లేక నల్లని పోడి  
తోగాని ప్రతిదినము ఉపయోగించుచు వచ్చును  
ఎడల మందము అక్షరము మలబద్ధము చికి  
త్సరము జ్వరము మలేరియాజ్వరము కీకరము  
వారము, దగ్గు, కడికము వలదులు శోషి బల

హీనర ఇంపు ఎంబా ప్లేగు కలరా మున్నగు ఇంబా అనేక  
వ్యాధులను దగ్గురకు రానివ్వదు. జబ్బుగలిగిన వలె ఉపయోగ  
గించిన రక్షణమే గుణ మిచ్చును. ఒకేచోట యావత్తుండ తల  
సిన గుమస్తాను వ్యాపారమును వివాదాత్మకమును నివృత్తికరము  
భూమిశ్రీలు కూడ ఈ మూలము సేవించి గుణమును పొగ  
డు చున్నారు. 250 మూలము గల సీసా 1-కి రు. 0-4-0  
ఒక సీసా మొదలు 6 సీసాల వరకు పోడికి 0-4-0 ఒకేచోట  
6 సీసాలకు తెప్పించిన పోడికి రు. 1-2-0

12 సీసాలు " " 2-12-0  
25 సీసాలు " " 5-2-0

మద్రాసునుండి అన్ని దుకాణములందు దొరకును

శ్రీ శీతారామ వైద్యశాల

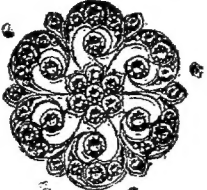




(301-594)







మై సూ గె

తండ్రి నిలాసము... తండ్రికి మైసూరు.

## ఇదే మంచినమయము

సీమకమలాల పుష్పరాగముల కెంపుల బంగారునగలున్న వెల సరసముగాను  
వని శుద్ధముగాను దొరుకును. ఒకసారి కొనిచూడండి.

పుష్ప రాగము బిళ్ల	లోలాకు	చంపవరము	తేకరి	బులాకు
				
రూ 75	రూ 70	రూ 80	రూ 15	రూ 20

ఉంకరము	ఉంకరము	కృపర	ముక్కు గొట్టము	ఉంకరము	కమ్మలు
					
రూ 80	రూ 80	రూ 20	రూ 7	రూ 80	రూ 45

(9078)

కోటా మునిరత్నం శైట్టి అందు నచ్చు, 217, వైశాలిపాద - మదరాసు.



మిక్కిలి వున్నచోటను యిండియా శత్రువునందు పెదగునకు చలక గలగుట  
కునుమాంద్యము కడలుటకును వాతకశక్తి హెచ్చుటకును తలకెండుకలకు వున్న  
నగ నిగనిగలాడుచుండుటకును ప్రతిష్ఠియును ప్రతిభయును ముఖ్యముగా

### కామినియా ఆయిలు (రిజర్వర్)

తలకెండుకలకు నూతన సౌందర్యమును కలిగించి దానిని బాగుగా పెంచుటకు  
తగిన శక్తి కలనూ పెంచుచు కలవు. చుండును పోగొట్టును. శోభనములకు వట్టు  
వంటి మెత్తదనము నిచ్చును. పెదగునకు చాలచల్లదనమును కలిగించును. వని మెంజ  
గుటకులన కండ్లకు కలుగు మాలిన్యమును పోగొట్టి నూతన కాంతిని కలిగించును

కామినియా ఆయిలు తలనూనె అన్నిటిలోను శ్రేష్ఠమైనది. శ్రీలంకను తుల్య  
లకును, పెక్కుమందికి మనోహరము మొనరిం చినది.

నేడు కీని నువ్వొనించుచుండును.

తల ఒకబుడ్డి 1.0-0 ని. పి. చార్జి 0.6-0 అణము.

మాడుబుడ్డు 2-10-0 ని. పి. చార్జి 0-12-0 అణము

ని. పి. చురియార్దకు కమిమను రు. 0-2-0 ప్రత్యేకము.

సోల్ ఏజెంట్లు.

ఆంగ్లోయిండియన్ డ్రగ్ అండు శైమికలు కంపెనీ.

D 126 W 100.

155 నామ్మచేనేడు, కాంచాణ.

### అమృతము (1842)



బంగారు, వెండి, రత్నము

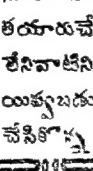
ల నగలును, యితరవస్తువులును,

వాపసుచ్చివస్తువులొనివైకముయ్యబడును

ఉమ్మడి - రామయ్య శైట్టి

గురుసామి శైట్టి కంపెనీ,

25, చైనాబజార్ రోడ్, మదరాస్



నగలు వాణ్యముగాను భూచీతోడను సరియైన ధరలకు  
తయారుచేసి వికయించుట కుంచుదును. తయారున  
లేనివాటిని అతి శ్రీఘ్రముగ అర్జున మేరకు తయారుచేసి  
యివ్వబడును. ఒకసారి అర్జున యిచ్చి నగలు తయారు  
చేసికొన్న వారివలన మానమృతము తెలిసికొనవచ్చును.

మలయాచందనము

గనేరియా అను నెగరోగమునకు మోచారము



పద్యములేదు. పిడికారితో పనిలేదు.  
ఎలుపు, లేలుపువచ్చు. అను మాట  
విధముల నెగరోగమును మూడు భూ  
మిలో మాన్యును. శ్రీలంకకును  
వ్యాధులకు కూడ ఇది రాశోధము.  
దర్శి 1-కి రు. 2-4-0

1 చందిరి (మలయాచందనమున కనుపానము) రు. 8-0-0

శ్రీ పాద వారి పంచాంగము

చుండుభి సంవత్సర పంచాంగము అచ్చులో నున్నది.  
మా పంచాంగముయొక్క ఘటన అందఱు సరిగినదే.

ప్రతి 1-కి 0-2-6; వాణ్యగుప్రతులకు తక్కువ పి.పి. చేయము.

ఒకటి కావలయువారు 0-4-0 పోస్టుచీట్లు కంపెనీకు.

12 ప్రతులకు ఒకప్రతి ఉచితము. త్వరపడకున్న వారితకు.

గంధర్వశార్వసీ, రాయవరం, (గోదావరి)

### "అమృత చనివ్యత్ ఫలదర్శిని"

ఇది మంచి ఆశ్చర్యకరమైన పుస్తకము. ఈ పుస్తకము  
ప్రతి మనుజునకును ప్రతినయము మిక్కిలి పుష్కలముగకరము.  
ఇది చూచుకొనుటకు జాతకము, పుట్టినతేదీ, నక్షత్రము,  
మొదలగునవి అపునరములేదు, గుంజమైన తెలుగులో వాయ  
బడినవి. గొప్ప నర్తకికేటలను పొందినది. తల 1 రూ  
ప్రస్తుతం ఏలూరు నువ్వ జడ్డిగారకు అతి నారాయణరావు  
వంటులు వి. పి. వి. ఎల్. గార్లు వ్రాసిరి. "రాగల దానిని  
తెలిసికొన గోరువారికి యీ భవిష్యత్ ఫలదర్శిని సంపాదించు  
కలిగించునని నా నిశ్చయము." పుస్తకములు తలయువారు  
సెలక చిరునామాకు వ్రాయవలయును.

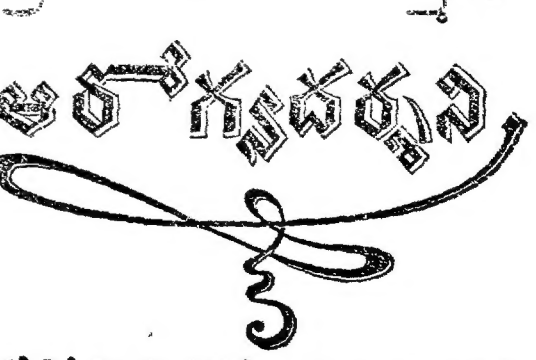
తాతా బోక్స్ టివీవిద్యాలయము.

కోడలకు, వికాఖమ్మం, బీర్లా

కోలది ప్రతులు మూత్రమే నిలవయున్నవి.

కులమువారు త్వరపడును.

శ్రీ గాంధీ మహాత్ముని



ప్రతి 1-కి రు. 0-12-0, ని. పి. గా రు. 1-2-0.

నేతు బదర్పు, మైలాపూరు, ముద్రాను.

నివ్వముగ తయారుచేయబడిన శాస్త్రీయ బోధనములు.

ఆంధ్ర ఆయుర్వేద శార్వసీలో దొరకును.

తెలుగుభాషయందు గాని, ఇంగ్లీషుభాషయందు గాని

శ్యాటలాగు ఉచితముగా కంపెనీకును  
మేనేజరు, ఆంధ్ర ఆయుర్వేద శార్వసీ,  
19, వజ్ర రోడ్, నాంబూరోడ్ - మదరాసు.



# DUNCAN STRATTON & Co.

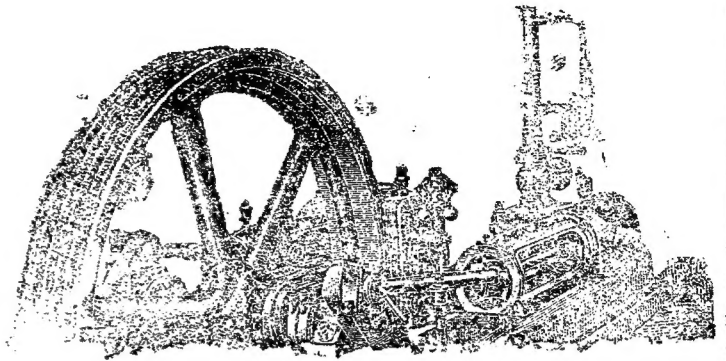
డన్ కన్ స్ట్రాటన్ ఆండు కో.

(2412)

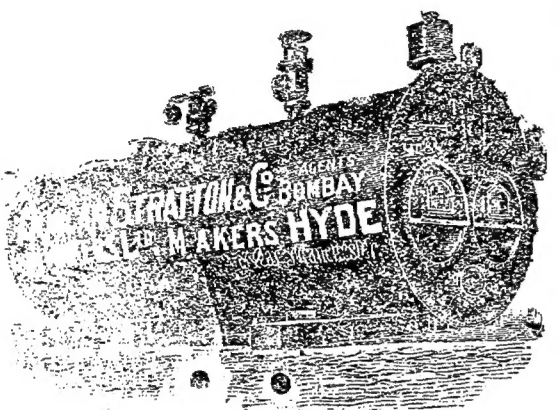
ఎంజనీర్లు, మెసినరీ ఇంజనీర్లు. 9 మెయిన్ వీది, బొంబాయి.



బాడవు 10 అడుగులు  
మొదలు 24 అడుగుల వరకు  
వలయును — రయామెంటు  
ఆ. క. మొదలు 6 అ. ర. లకు  
వరకు యెందును.  
స్టీంబోయింగు (వెమరు  
30 హానులు మొదలు  
150 హానులకు వరకును.

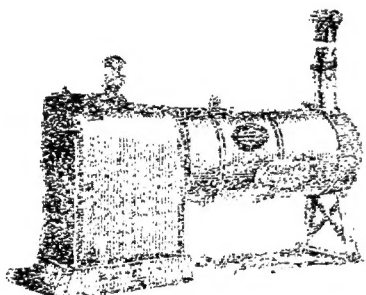


స్ట్రాటన్ స్టీల్ వర్క్స్ బొంబాయి.



స్ట్రాటన్ స్టీల్ లంకామైదు బొంబాయి.  
కాడ 23 అ. మొదలు 82 అ. వరకును.

వ. మా. మొదలు 6 అ. ర. లకు వరకును  
మొదలు 100 హానుల వరకును.



కోకో మల్టిప్లయిబల్ బొంబాయి.  
స్టీముబోయింగు వెమరు 80 హానులు మొదలు  
100 హా. 1:0 హా. 150 హా. వరకును.

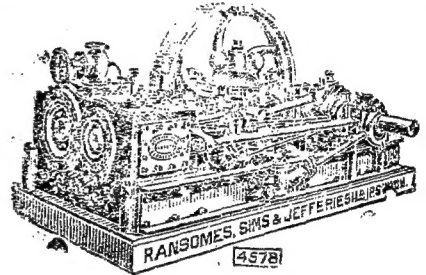


వర్నికల్ బొంబాయి.  
స్టీముబోయింగు వెమరు 80 హానులు మొదలు  
100 హానుల వరకును.

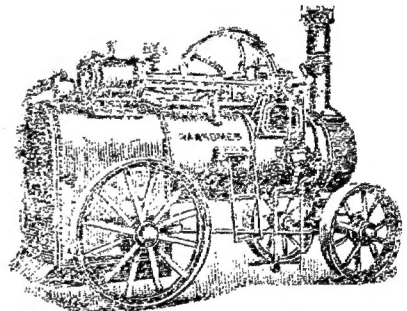
ఈ క్రింద తెలుసుకొనిన వాటిని  
స్వయం చేయుదుమా.  
మాది బిల్డింగు మెషిన్, హాటింగుమానులు  
మాది వెన్సింగు మెషిన్  
మాది ప్రిస్సింగు మెషిన్  
మాది పిండు మెషిన్  
అన్నిరకముల స్టీము ఎంజిన్లు  
అన్నిరకముల స్టీము బొంబాయిలు  
కోల్ వక్ర మిల్లింగు మెషిన్  
మాన మిల్లు మెషిన్  
మండుగడదేయ మెషిన్  
మట్టు బియ్యముచేయు మెషిన్ కాటి సామా  
అన్నిరకముల పంపింగు మెషిన్లు  
కాగర్లు, క్యురసాయ సంబంధమైన కొరములు  
కిరపక్ మాన కురుకు జయిల్ ఎంజిన్లు  
ఎలక్ట్రిక్ లైటింగు (పూర్వ) కొరములు  
లేతులు మల్కూపపు కొరములు  
స్టీలు హార్టింగు, కట్టింగులు, వెడెట్టులు  
కాట్ బరన్ ఆండు కాట్టు బరన్ ఫుల్లిలు.  
కగయూ అన్నిరకముల సామానులు.

సైడ్ లైన్లైడ్ కాంపౌండు  
'హిందూస్థాన్' ఎంజనులు.

(కాన్ కుమార్ మొనముడి పోల్ లీయబడినది,  
ఇందులో సింగిల్ సిలిండరు ఇంజనులు కూడ గలవు.



హెస్టింగ్స్ కాంపౌండు ఎంజనులు.



బోర్లబల్ స్టీము ఎంజనులు  
సింగిల్ సింగిల్, డబుల్ సిలిండరు గలవి.  
స్టీము వెమరు 120 హానులు గలవి.  
కాంపౌండు — హె, కో, వెమర్ సిలిండరు.  
స్టీము వెమరు 150 హానులు గలవి.

వివరము లకు, ధరలకు బొంబాయిలోయుండు డన్ కన్ స్ట్రాటన్ కంపెనీ కై నను లేక

బెజవాడ (కృష్ణాజిల్లా)లో యుండు ఇంగ్లీషు స్టాక్స్ ఇంజనీరింగు కంపెనీ ప్రాప్తిలకు గారైన  
మానేజర్ బాపనయ్యగారికైనను వ్రాయవలెను

## అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు దివ్యమృతము.

దగ్గు, తైలము, కడిశము, రొమ్ముపడిశము, తలనెప్పి, వాయునొప్పులు,  
పోట్లు, బెణుకులు, బిల్లులు మొదలగు నొప్పులకు దివ్యమృతము.

చిక్కిరి దిక్కిరి ము. మొ. రూ. 0-10-0; దబ్బ 1-8 రూ. 5-12-0. పొత్తులప్పుడు వేలు.

అమృతాంజనం డి. పో.

109, ఫ్రెరి రోడ్డు, బొంబాయి,  
6, తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

